

SZABÓHIRLEP.

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
ULLMANN JÁNÓ

ELŐFIZETÉSI
 ☒ ÁRAN: ☒ SZERKESZTŐSÉG ÉS
 KIADÓHIVATAL:

Egész évre 16 K.
 Félévre 8 K.

Budapest, Mársia-utca 24.

Köszén, Kox, Fa
 nincs, tüzeljen
apró Faszénnel

[Beszerezhető:]

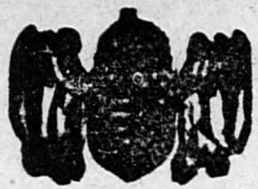
WEISZ ÉS VIDOR
 cégnél, Józsefvárosi pályaudvar
 VIII. Kőbányai-út.

SZÉKELY G.

Faszén
 Weisz és Vidor
 cégnél rendeljete!
 TELEFON
 József 11-31

NYOMTATVÁNY.
 T.
Weisz és Vidor cégnél
 BUDAPEST
 Józsefvárosi teherpályaudvar 9 kapu
 TELEFON 11-31.

A faszén
 akár levelezőla-
 pon akár telefon
 útján rendelhető
 Szabó faszén K —
 Dara(spitz) faszén —
 100 kilogrammonként.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 15.

✿ Minden fajta ✿
angol-, francia- és
hazai gyártmányu
posztó-, gyapju-
szövetek-, bélés-
árúk és szabókellé-
kek gyári raktára

Levágandó!

SZABÓ HIRLAP

Megrendelés.

Sziveskedjék szállítani részemre:

_____ kg. szabó faszenet — — — K — —

_____ „ dara (spitz) faszenet — „ — —

100 kilogrammonként.

Név: _____

Lakás: _____

☛ Kérjük a címet pontosan kiírni. ☚

Levágandó!

Szabóírólap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 20 korona, félévre 10 korona

Szerkesztő és laptulajdonos:

ULLMANN JAKÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal   Telefon
VII. ker., Hársfa-utca 24.   90-27
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

FŐMUNKATÁRSÁK:

VIKÁR BÉLA   MANGOLD BÉLA KOLOS

A mi forradalmunk.

A forradalom dicső eszméi, amelyek hivatva vannak a népek egymásközti elhelyezését igazságosabb alapon megteremteni és a népek politikai, gazdasági boldogulását az egyenlőség elvén érvényre juttatni, — azáltal, hogy egyes csoportok természetellenes előreförést követelnek — mellékvágányra terelődtek.

A forradalom a politika terén indult meg s egészséges csak akkor lett volna, ha először az egész vonalon a népek politikai érvényesülését valósítja meg. A türelmetlenség, vagy meg nem értés, a politikai forradalomba azonnal bekapcsolta a gazdasági érdekek forradalmát is. Most ott tartunk, hogy a népek politikai és gazdasági érdekei bizonyos vonatkozásaikban egymás ellen folytatják harcukat. Ennek káros következményei részben már mutatkoznak.

A mi szabó forradalmunk is a nagy próba után indult meg. Kezdődött a szabók politikai ipartestületi harcsterén. Ott be nem fejeződött, már is átcsapott a gazdasági térre s mai helyzetében oda fejlődött, hogy az egy érdekkörben tartozók között széthuzást idézett elő.

Még nem késő! Mi felemeljük intő szavunkat és arra kérjük iparostársainkat fogadják meg higgadt infelmünket.

A mint igaz, hogy a szabóipar terén

sok a rendezni való, ép úgy igazság az is, hogy e fennivalókat tervszerűen kell megvalósítani. A szabóiparosok vezetőinek tudomásul kell venniök, hogy a mi iparunk fejlesztése, erősítése két irányban kell hogy végrehajfassék. Az első irány: az általános ipari érdek — bekapcsolódik az ország iparpolitikájába. A második irány: a belső gazdasági érdek — ebben foglalják a nagy- és kisipar különleges helyzetét, a munkás és tanonckérdés.

Mig az ipartestület ez ideig — és mig más törvényes intézkedés nem történik — továbbra is az a hely, a hol az egész szabóipar együttes nagy érdekeinek elintézése a vezérfonál, addig a nagy közép és kisiparosok már azelőtt is fennálló külön gazdasági szerve azok a helyek, ahol az osztályérdek diktálta kérdések nyernek megoldást.

Nyilvánvaló tehát, hogy az ipartestületben igen sok érdek együttes erővel az össz-szabóiparosság javára nagy eredménnyel megvalósítható, — ha annak vezetősége a közérdekért kész harcba menni. Ha a vezetőségbe való beválasztásnál az egyéni rátermettség és közügyekben való jártasság vétetik figyelembe. A mi ipartestületünkben ne az legyen a forradalmi tisztogatás, hogy a nagy vagy középiparost kizárjuk a vezetőségből, mert a múltban talán — hi-

báján kívül — a vezetésben nem tudta a kisiparosok érdekeit is védeni.

Ha annak az osztálynak egyik-másik tagja vétett ellenünk, nem következik ebből az, hogy az egész osztályllyal szemben kizárást alkalmazzunk, hanem keresni kell köztük olyanokat, a kikben megvan a garancia, hogy együttes érdekeinket igazságosan is fogják tudni képviselni.

Mindig szemelőtt kell tartanunk, hogy a szabóiparban sok olyan ügy van, a melynek intézése és eredménye együttes jót jelent úgy a nagy, közép mint a kisiparnak is. Nem szabad egyik osztálynak sem — a saját speciális belső érdekeit az általános érdekek fölébe helyezni.

Nem veszik-e észre iparostársaink, hogy míg az iparfestületi elvi harc dühöng s már a belső egymásközti békét borítja fel, addig gazdasági vonatkozásában a forradalmi harc tulcsap fejünk fölött: a segéd, a tanonc, a faszén, a cérna, a lakás stb. képében a kisiparost, — a nyersanyag, a megrendelők hiányában a nagy és középiparost — tiporja el. Már pedig a letarolt harcmezőn nehéz új életet teremteni.

A szabóipar legtöbb vonatkozásában nincs oly nagy ellentét, hogy józan, higgadt megfontolással az ellentéteket meg ne lehetne szüntetni, ha célirányos szervezkedéssel látunk hozzá a munkához.

Értesítés.

A Budapesti Szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezete értesíti tagjait, hogy a takarékbetét- és folyószámlabetétek után 1919. január hó 1-től

4% -ot

fizet. A tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szövetkezeti korszak.

Nagy irtás volt a forradalom és a hasznos tűz jól megritkította a bozótot. Most kihamvadt a tűz és a nyert területet munkáljuk meg békességesen.

A munkának mikéntje felől kell gondolkodnunk, mielőtt hozzáfognánk. Maradjon-e minden a régiben, maradjon-e az iparos, mint küzködő magányos existencia, melyet, ha valami különös véletlen ki nem emelt, nyakig süllyedt a küzködés, a nem érvényesülés posványába és sok éves harcos munka után kifáradtan, reményvesztetten koldusként kellett elpusztulnia.

A városok szegényházai, az aggok menháza statisztikáját kell csak átolvasni megdöbbenő képe tárul elénk a multnak. A közjótékonyosság kenyere élők aggok 90 százaléka kisiparos! Kell-e ennél meggyőzőbb érv a mellett, hogy az egyéni érvényesülésre törekvő kisiparosok sorsa hogyan van kiszabva?

Vajjon a tönkrement, az élet munkájában ilyen eredménytelenül vergődött aggsága szomorú, elhagyott volna-e, ha ők a kora kezdettől fogva valamely termelő szervezetnek részei lettek volna?

Bizonyára nem kerültek volna ilyen rideg sorsra! Mert a szövetkezett erők munkája nemcsak megélhetést, de jövőt is biztosít minden egyes résztvevőre.

Aki mint munkás, az osztályharc alapján álló gazdasági szervezeteknek tagja volt, annak mint iparosnak könnyű megérteni, mi az összesített erők munkájának előnye a külön-külön dolgozóké felett. Könnyű annak megérteni azt is, hogy mert a kisiparosok százezer szerveztekben nem tömörültek, azért voltak gyengék, gazdaságilag elnyomottak.

Az egész iparososztály szeme a politikai mozgalmak felé figyel. Ide szervezi erejét, tehetségét és innen akar magának hatalmat szerezni érdekeinek védelmére, követeléseinek kiküzdésére. Helyesen teszi. De nem szabad megfélemlenie arról sem az iparososztálynak, hogy gazdasági szervezeteket kell teremtenie párhuzamosan. Épügy mint a munkásoknak.

A munkásszakszervezetek ma már a nagyüzemek szociálizálása felé törekszenek. A kis és középipari üzemeknek sem szabad mögöttük maradni, mert a versenyben könnyen alul maradhatnak és nekik is szociálizálniuk kell munkájukat a termelő szövetkezetek útján.

Mind a két részen a munkásság és polgárság életnyilvánulásainak egész területén a szövetkezeti eszme az uralkodó planéta. A mi korunk a szövetkezeti korszak, mely a munka és a fogyasztási ellátás minden szervében a szövetkezeti módszerrel egyszerűsíti a közvetítő forgalmat és könnyíti meg a munkát.

Az új termelőszövetkezetek formája módosított. Ebben nemcsak a munkavállaló iparos, hanem a munkás is részes tag. A termelőszövetkezeti kategóriák száma így növekedett meg: Iparosok, szövetkezeti üzemvezetők, tisztviselők és munkások.

Ehez a három kategóriához tartozik még az anyag-ellátó, anyagtermelő szövetkezés is, mely Angliában és Franciaországban már évtizedek óta bekapcsolódott a szövetkezeti munkába.

Ha erősen akarjuk magunk javát, úgy ezt el is érhetjük a szövetkezés révén. De nemcsak úgy, hogy szövetkezetbe lépünk és a szövetkezeti munka társadalmának részeivé leszünk, hanem lelkes terjesztői és apostolai is leszünk a szövetkezeti gondolatnak.

Minden ország annyit ér, amennyit termel és minden társadalmi és gazdasági rendszernek a jobb termelésben van a jogosultsága. Az egész emberiség feszül figyelme fordul a szövetkezeti termelés felé, vajjon a világ megújulásának munkájában feladatait elvégzi-e.

Szent szigorral meg kell e munkának indítnia és a termelő munkában derülnön ki a szövetkezeti eszme fölénye a régi termelési rend felett, nehogy az emberiség elveszítse hitét a szövetkezeti termelőmunka szocializáló hatásában.

A produktív és fegyelmezett munka uralmat hozza meg a szövetkezeti korszak és sikere minden időkből biztos: Jólétet a jelenben, megnyugvást teremt a jövőben.

Szabómesterek Országos Árubeszerzési Szövetkezete.

— Az Orsz. Iparegyesület Ruhakészítő szakosztályának ülése. —

Az Országos Iparegyesületben működő ruházati szakosztály teljes ülésén az ország összes szabóiparosaira fontos kérdés került szőnyegre. Az áruval üzött féktelen uzsora békében csak a kisiparost tette tönkre, a háboru alatt a nagyiparos is a közvetítő kereskedelem és a lánckereskedést üző erkölcstelen kereskedők karmai közé került. Ettől szenvedett károk az összes szabóiparosokat közösen érintették. Nagyon helyes fel fogás — ezt a Szabó Hírlap két évtizede hirdeti, — hogy csak szövetkezeti árubeszerzés és elosztás, a drágító ügynökrendszer teljes kizárása mentesítheti az ipart az áruuzsora alól.

A ruházati szakosztály elnöke Vikár Béla a szövetkezeti eszme érdemes propagálója örömmel állapítja meg, hogy az összes ipari kategóriák ebben a kérdésben összhangos munkára egyesülnek.

A férfiszabó alszakosztály elnöke Balogh Béla a tervezett alakulásáról mondott történelmi adatokkal indokolt beszédet, melyben a szövetkezeti program adva van röviden agitativ értelmességgel. A következőkben fejezte ki a létesítendő szövetkezet célját és az okot, mely azt létkérdéssé teszi.

A kölcsönös bizalom nyilvánuljon meg a kis és a nagyobb tőke részéről is. A nagy tőke a háboru tartama alatt elvesztette azt a symbolikus értékét, mely a multban uralta a helyzetet. Elvesztette a szilárd alapot. Olyan mint egy terjedelmes, lombos, erős fa, melynek

mély gyökerei felett meglazult a talaj. Egy erősebb szélvihar és gyökerestől kidől. A jövőben a tőke egyedül nem representálja az erőt, a hatalmat, mert a forradalmi vívmányok megtanítottak bennünket arra, hogy a nagyok csak a kicsivel szövetkezve, karöltve tudnak majd valamit alkotni.

A szövetkezésben lesz a hatalom, amely magában foglalja a nagy és kisebb existenciákat, szóval az összes érdekeltségeket. Fontos eme alakulatoknál az anyagi készség, mely módot ad rá, hogy megalapozzuk annak reális alapját, amely a prosperitásnak a lehetőségét biztosítja. Természetesen a tehetősebbnek eme tevékenységéből nem szabad kivonniok magukat, a gyengébbektől pedig csak azt kérem erről a helyről, hogy ezen alakulással szemben legyenek bizalommal.

Eme szövetkezet életrehívása nem akar kereskedelemellenes lenni. mert a legális és normális közvetítő kereskedelmet elismerjük, azonban ennek a szükségességét, valamint annak értékét nem engedjük egyoldalulag megállapítani.

Szövetkezetünk fő irányelvei az áruk megolcsóbodása, az abnormális áraknak az egész vonalon való csökkenése, szóval a szövet és kellék-árak nivellálása, mert ez a gazdasági tömörülés nem más, mint a bevásárlás szocializálása. Módot akarunk adni a különböző érdekeltségek által jegyzett részjegyek arányában az áruk igazságos elosztására és ami fő, a szövetkezetnek legkisebb tagja is a jövőben egy és ugyanazon áron fogja kapni áruját mint az, aki nagy bevásárlásai következtében, a gyengével szemben előnyben részesült.

Lajta Rezső a ruházati szakosztály előadója a következőkkel indokolja, hogy az Országos Iparegyesület keretében szervezett szakosztály miért szükséges és mi a programja:

Az O. I.-ban működő ruházati szakosztály feladata és programja:

A ruházati ipar fejlődését és versenyképességét minden irányban előmozdítani. A ruházati ipar termelő-képességét az országgal megismertetni. A ruházati ipar érdekeit a törvényhozásnál, a kormánynál és a közhatalóságoknál képviselni, véleményezni és felterjesztéseket tenni. A szakosztály feladata gondoskodni arról, hogy a jövő nemzedék szolgálataiban minden tekintetben képzett és versenyképes iparosság álljon, amelyik ugyanakkor a hazai ruházati ipart tovább fejleszteni képes lesz. A szakosztály feladata az iparosok részére a közszállításokat megszerezni, esetleg e célból szövetkezetet vagy alkalmi egyesüléseket alakítani. Továbbá a szakmát érdeklő üzletelvéknek időről-időre való megállapítása. Ilyenek: a hitel kérdése, a bevásárlás, a vám és vasuti tarifák. A szakosztály feladata megteremteni az érintkezést a többi ipari szakmákkal ha szükséges általános ipari érdekek szolgálatában pl. állásfoglalás a hozandó szociális törvényekkel szemben, adóügyek stb.

A ruházati iparban új vállalatok keletkezését és fejlődését erkölcsileg támogatni és e vállalatoknak ked-

vezményeket kieszközölni. A szakosztály feladata kezdeményezni mindenkor a felszínre kerülő és a ruházati szakmát érintő gazdasági, politikai és társadalmi kérdések szükséges megvitatását.

Az iparos társadalom létérdeke magának a ruházati iparnak, tehát minden egyes üzlettulajdonos és iparos érdeke az, hogy tagja legyen az O. I.-nek és a szakosztálynak, ahol a fejlődés biztosítását, támogatását és társadalmi szakképviselését találhatja minden forummal szemben.

A jövő gazdasági élet nehézségei ugy az iparban mint a kereskedelemben ma már tisztán állanak előttünk. Ma és a legközelebbi jövőben az egyén részére megszűnt a munka folytonosságának a bizonyossága. A távol jövőben a külföld bizalmatlansága, a letört valuta és főképen a produktív Entente államok szövetségeseinek és a semleges országoknak kiéhezett kereskedelme és ipara mohósággal fog a termelő országokra ráfeküdni. A magyarországi kereskedő és iparos mint volt ellenség, mint rossz valutával bíró és mint kiforratlan állami keretek között élő gazdasági egyén csak leküzdhetetlen nehézségek után és akkor is csak csekély mennyiségben, de annál drágább áron juthat majd azon áruk birtokába, amelyekre üzeme folytonosságához szüksége van.

Az egyéni érvényesülés a bevásárlásban — tekintve az abszolút nagy tőkével rendelkezőktől mint amilyen a szövetkezet — tisztán lehetetlen lesz és ez az ami igazolja és bizonyítja a szövetkezeti eszme nélkülözhetetlenül szükséges voltát. Egyesek a világ versenyben gyengék lesznek, a szövetkezetek erősek. Az iparosoknak egybe kell tömörülniök, hogy közös erővel, közös tőkével szerezhessék meg a szükséges nyers anyagokat és ezáltal a versenyképesség lehetősége ugy kifelé mint befelé fennálljon.

A jövő igazolni fogja a szövetkezeti eszme igéjét: az egyéni gyengeséggel szemben az erő az összességben van.

A szabóipar jövőjének ezen perspectivája érlelte meg a szabóiparosságban is a gondolatot, amely gondolatnak az arra hivatottak immár életet adtak amidőn hozzáfogtak megalakítani a Szabómesterek Országos Árubeszerzési Szövetkezetét. A szövetkezet célja és alapja:

Mindennemü anyagraktár létesítése, hogy a szövetkezet tagjainak iparüzletükhöz szükséges mindenféle anyagokat, félgyártmányokat, hozzávalókat és kellékeket előnyös áron eladhassák. Minden belépő szövetkezeti tag legalább egy üzletrészt tartozik jegyezni és a jegyzéssel egyidejűleg készpénzben kifizetni. Bármelyik tag több üzletrészt is jegyezhet. A szövetkezet ügyeit igazgatóság vezeti, mely három üzleti évre választandó. Hitel minden tagnak legfeljebb saját üzletrész tőkéjének 75%-a erejéig nyújtható. A felügyelőbizottság több tagból áll s hivatva van a törvényes ellenőrzést gyakorolni.

A szövetkezet alapításának nem az a célja, hogy

a szövetkezet nagy nyereséget mutasson ki, hanem hogy a tagok anyagbeszerzési érdekei a legelőnyösebben elégítenek ki.

Ki kell jelentenem azt is, hogy a szövetkezet alapítása nem kereskedelemellenes célzattal történik, hanem ellenkezőleg, a szabad kereskedelem és a szabad verseny hívei vagyunk. Mi iparosok ezen szövetkezettel csak a magunk kereskedői óhajtunk lenni.

Kilátásba helyeztetett egy nagyobb mérvű kormánytámogatás is, ezt mi örömmel fogadjuk, mert ezzel azt látjuk, hogy a kormány a szövetkezet megalapítását szívesen látja azért, mert azt szükségesnek tartja. Mi a kormány támogatását elfogadjuk készséggel azon esetben, ha azáltal önrendelkezési jogunk csorbát nem szenved.

A szövetkezet céljaira eddig 2 milliót jegyeztek, nagyobb és kisebb tételekben, azonban nem az a fontos, hogy ki mennyit jegyez, mert minél többet jegyez valaki, annál több az előnye. Fontos az, hogy minél nagyobb tömegű jegyzés történjen, hogy ezáltal az összetartozandóság és a közös érdek hathatósabban domborodjon ki. Kis és nagy tőkére van szükség. A kétféle tőke különbözősége ugyanezt a célt szolgálva fogja az összeség érdekeit erősíteni.

A nagy összeget jegyző szövetkezeti tag előnye, hogy sok árut vehet olcsón az Árubeszerzési Szövetkezetnél, a kisebb jegyző, tehát a szerényebb viszonyok között levő iparos nagy előnye az, hogy ugyanolyan olcsón vásárolhat, mint a nagy összeget jegyző, tehát nagyobb tőkével rendelkező szövetkezeti tag.

A szövetkezet a szocializálás alapján áll, ma tetszetős ugy lefelé, mint felfelé. Az egyén szabadsága önállósága és rendelkezési joga teljes egészében érvényben marad.

A tárgyhoz, mint elnök Bálint Menyhért szólott, méltatva az előadó által ismertetett szabóipari helyzetet, szintén elsőrangban fontos kérdésnek tartja a szakosztály megerősítését és elismeri, hogy a szakosztály működése nagy hasznára lesz a ruházati iparnak. Az Árubeszerzési Szövetkezetet oly irányban szeretné látni, hogy a megalakítandó szakipari központban a Termelő Szövetkezet a termeléssel, a megalakítandó pedig árubeszerzéssel foglalkozik.

Varga Simon határozati javaslatot terjesztett be, amelyik felkéri az Országos Iparegyesületet, hogy minden tekintetben és amennyire módjában áll segítse tető alá az alapítandó szövetkezetet. A határozati javaslat szerint az O. I. küldjön felterjesztést a kormányhoz és kérje a kormány támogatását a szövetkezet alakulásához.

A határozati javaslat egyhangulag elfogadtatott.

Gerő Dávid lelkes felhívást intéz a megjelent férfisabó iparosokhoz, hogy minél tömegesebben lépjenek be a szövetkezetbe.

Székely Aladár, Lefkovic, dr. Horváth János, dr. Soltész Adolf, Brachfeld Sándor fel-

szólalása után Balogh Lajos szolgált felvilágosítással a felszólalóknak. A helyszínen történt szövetkezeti jegyzések 250.000 koronát tesznek ki, a szakosztályba és az O. I.-be új tagokul is szép számmal jelentkeztek a megjelent férfisabómesterek.

A Budapesti Nőiruhakészítő kisiparosok és kisiparosnők termelő, árubeszerző, áruértékesítő és hitel-szövetkezete.

Valóra vált a jóslás: elkövetkezik az idő, mikor a dolgozó polgárság is érezni fogja saját testén átvonuló viharok veszedelmét és az egyedül állók sietnek oltalmat keresni a szervezetek védő szárnyai alá. A sok-sok ezer nőiruhakészítő iparos a háboru négy és fél esztendeje alatt végig élte a szervezetlenség minden kárát és szenvedését. A ruházati cikkek vásárló és rendelő közönség gyűlöletét az ügyes, kapzsi kereskedők az iparosokra háritották. És bár a vállalkozók milliókat kerestek, az iparosok pedig lerongyolódtak, nélkülöztek, a közönség a ruházati cikkek horribilis áraiért az ipartette bünbakká.

Mint a vásárló és rendelő közönséggel közvetlen érintkező iparosok az árdrágítási perekben súlyos vádaktól terheltnek kellett sokaknak a női iparosok közül elszemvedni a meghurcoltatást és súlyos büntetéseket. És mikor a lánckereskedelem a szövetek gyári árát 80 koronáról 300 koronára emelte, tehát máról-holnapra 10,000 százalékos nyereségeket zsebelt be büntetlenül, az iparosokat a fazon áráért bíróság elé hurcolták. És az a bíróság, mely a szövet és kellékárak galád emelése ellen semmit se tett, a művészi kézműiparnak igazán szegényes béréért még fogházbüntetést is mért iparosokra.

Hol volt a védelem? Sehol. Mikor meg kellett volna mozdulnia és egységes állásfoglalással ei kellett volna söpörni az ilyen igazságtalanságot, nem volt szervezettségünk és az egyesek panasza csak kiáltó szó volt a pusztában.

De lássuk csak, még mit is műveltek a szövet és kellékkereskedők?! Az évtizedek óta vásárló iparos vevőket kinézték boltjaikból, mert az iparos ellenőre lehetett volna a világ szégyenének, az árak napról napra való emelésének. A kereskedők inkább adtak árut a privátvevőnek, mint az iparosnak, úgy hogy az iparosoknak a vállalkozás és a megrendelők kiszolgálása lehetetlenné vált.

Az áruuzsora megfélemezésére a közvetítő kereskedelem törvénytípró eljárásának megakadályozására szervezkedett női ruhakészítő iparosok január 27-én az ipartestület helyiségében lelkesedéssel megalakították termelő és árubeszerző szövetkezetüket. Jellemzésül csak annyit, hogy a megalakulás órájában a jelenlevők 80,000 koronát jegyeztek.

A megalakuló közgyűlés Február 9-én délelőtt 10

órákor fog lezajlani ugyancsak az Ipartestület helyiségében. A megindult serény agitáció eredménye a legszebb reményekre jogosítja a várakozást, mert a részjegyzők tömegesen jelentkeznek és hihető, hogy Budapest területén nem lesz nőiruha szakiparos, aki ebbe a nagyarányú gazdasági szervezetbe be nem lépne, hogy jövőben mentesítve legyen az áruuzsorától.

A részjegyzés mielőbbi megtörténte fontos, mert a részjegyzők az alakuló közgyűlésen szavazati joggal rendelkeznek.

A szövetkezet mihamarább árut szerez és a közvetítő kereskedelem kizárásával olcsón juttat tagjainak szövet, bélés és kellékanyagot. Munkát vállal a szövetkezet tagjai részére és himzés, ajour, plissé, gouvre és gombkészítő műhelyeket állít fel, hogy megkönnyítse ezzel a nőiruhakészítő iparosok munkáját.

Nőiruhakészítő Iparosok Országos Szabadszervezete.

A munka és tőke harczában a szervezett üzletekkel szemben a dolgozó iparosok alul maradtak. Az iparosok tőkenélkülisége, de legfőképpen a szervezetlenségük következménye volt az a nagyfokú elszegényedés, mely az iparosok tekintélyes részét proletárizálta és bérmunkássá szegényítette.

A nőiruha készítő iparosok csakúgy, mint a többi szakmában, szervezkedtek és első forradalmi cselekvésük volt: az Ipartestület reorganizálása, vagyis a többségi akarat érvényesülése, érdekképviselőkké való átalakítása.

Az Ipartestület azonban közigazgatási szervezet és mint ilyen nem igen alkalmas politikai és gazdasági erőmunkálatok kifejtésére. Pedig erre a mai korban minden dolgozó osztálynak szüksége van, ha az államhatalom figyelmét magára akarja vonni és szervezettségének erejével érdekeinek védelmére azt kényszeríteni akarja.

A szervezettség hiányában alul maradt iparosok — sajnos — még azt se tudták kivívni, hogy a harctereken megbénult vagy katonai szolgálatauk alatt elpusztult ipari existenciák kellő segítségben részesüljenek.

A szervezettség erejét kell megteremteni. Okulni kell a külföldi példákön, de hiszen a munkások szervezettségének hatalmi munkája is elég példa, hogy mindenkit a szervezkedésre serkentsen.

A „Nőiruhakészítő Iparosok Országos Szabadszervezete“ a címe az új gazdasági és politikai szervezetnek, melynek szervezési munkálatai a fővárosban és a vidék nagyvárosaiban serényen folynak. A szervezet rövid programja következő:

Elősegíteni a gazdasági szervezetnek, a termelő szövetkezetnek megalakulását és hatáskörének országos kiterjesztését.

Szaksajtót kell teremteni mely a szervezés művét a nyilvánosság erejével támogatja. Bátor szókimondó, igazságos kritikájú szaksajtó legyen, mely nem személyek dicséretében meríti ki erejét, hanem az eszmék harcában a kisemberek, az iparosok igazát védi és divatujdonságokkal ismerteti meg az olvasókat. A szaktudás fejlesztését elősegíti.

A szervezetet a ruhakészítés árainak országos rendezését szabályozza.

Tagjait ingyenes jogvédelemmel látja el és közhatóságok előtt őket képviseli.

A kisipari érdekeket megvédi a munkáltató kereskedőkkel szemben. Valamint az uzsoraárak megszüntetésében fáradozik.

A szervezet állandó divattájékoztatót rendez tagjai számára, a külföldi legújabb kreációkat és modelleket szerzi be a közvetítő kereskedelem kizárásával közvetlen a művészi szalonokból.

A tanonckérdés országos rendezését szorgalmazza és továbbképző felállítását célozza.

A hadból visszatért iparosok részére kikényszeríti az őket megillető anyagi támogatást existenciájuk újból való megerősítéséhez.

Az adó és betegsegélyező kérdés megoldására mozgalmat indít.

Ennek a nagy és hosszabb időre megállapított munkaprogramnak megvalósítására csak az adhat erőt, ha a szervezet úgy a fővárosban, mint a vidéken az összes nőiruhakészítő iparosokat és iparosnőket kivétel nélkül egyesíti.

A szervezet országos végrehajtó bizottságának munkájában részt venni óhajtó lelkes iparosok küldjék be címüket: Krick Károly szervezőbizottsági taghoz. Címe: Budapest IV. Borz-utca 9.

Lesz-e anyag?

Az ország nehéz és válságos napjaiban ez a kérdés foglalkoztatja a kormányzókat, vállalkozókat és iparosokat egyaránt. A munkanélküliség és a termelő munka megkezdése a legnehezebb probléma, melynek megoldása nélkül nincs nyugalom, rend és nem lehet konszolidáció.

A Szabó Hírlap múlt számában a munka felvétele és a munkanélküliség megszüntetése ügyében megkérdezte a szabóiparosok legkiválóbbjait. Ebben a cikksorozatában pedig a posztó és kellékkereskedők nyilatkoznak az anyagszerzés lehetőségéről. Sok megszívlelendő igazságból különösen egy, ami feltűnő, hogy a központok még most is kerékkötői a termelésnek.

SZABÓ ANDOR

Holtzer és Társa szegedi cég budapesti üzletének főnöke.

A hosszú háboruban a lakosság ruházati cikkekben még nagyobb nélkülözéseket szenvedett át, mint

az élelmiszerekben. Nemcsak a falusi de a városi középosztálybeliek is valósággal lerongyolódtak. És ez nálunk Magyarországon nem indokolt, mert jelentékeny gyapjutermelésünk van. A háborús gazdálkodás ezt az anyagot a cseh és osztrák gyáraknak juttatta. A leszereléskor éreztük a ruházati anyaghány igazi bajait. Az anyagnak idegenbe juttatásból eredő nagy kárunkat, mert Csehország el tudta látni a mi viszonyunkhoz képest elég olcsón a leszerelt katonákat gyapjuáru szövetekkel és nálunk százezreknek nem tudnak foglalkozásához szükséges ruházatot juttatni.

Nincs szabad nyersanyagunk, de ha volna is, egyelőre szénhiány miatt a gyárak nem dolgozhatnak. De mi lesz ha mégis meg kellene kezdeni a produktív termelő munkát?! Hiszen a gyapjúközpont a lekötött nyersanyagot még ma is a kezei közt tartja és a gyáraknak, szövőknek ma se juttat abból. Tudomásom szerint 50–60 millió korona értékű gyapjú van a központ kezében. Ezzel pillanatnyilag nagy dolgot lehetne művelni és pedig előnyös kompenzációs cserét tudna az osztrák vagy cseh kereskedelmi kormányval kötni. Sajnos a bürokratikus rendszer akadályozza meg ennek a gazdasági viszonyainkra fontos kérdésnek előnyös megoldását. Bizonyos, hogy ha a szabad kereskedelem venné át a kormány ellenőrzése mellett ezt az anyagot, mint volt a háború első éveiben, a kereskedelmi leleményesség feltétlenül jobban segítene a mai lehetetlen helyzeten, mint a központi bürokratikus érdekszervezet.

A helyzet konszolidálására — sajnos — időt jósolni majdnem lehetetlen. A helyzet kulcsa a kormány kezében van. Mert tudvalevő dolog, hogy iparvállalatokból és más hadiszállításokból sok nyers és feldolgozott áru maradt jelentékeny mennyiségben. E felett a Népruházati és a leszerelési bizottság rendelkezik. A Népruházati R. T.-ről minden kereskedő és iparos tudja, hogy kevés megértéssel kezeli a dolgokat és hozzá nem értéssel, kereskedő és iparelles tendenciáját érezhettük.

Érthetetlen az is, hogy a forradalom, mely a politikai közéletet lassanként szépen, ideálisan megtisztította, a közgazdasági élet szerveit érintetlenül hagyta, mert az egész területén a régi rendszer és a protekció kegyeltjei dirigálnak. Hogy a ruházati ellátás sürgősen megjavuljon, a központokat be kell szüntetni és a kereskedelmet már most szabaddá kell tenni. Mert a központok még ma is a lánckereskedelem és a visszaélések melegágyai.

Szabóműhely berendezés

Jó karban, 2 varrógéppel együtt jutányosan eladó

Braunné, József-u. 9. f. 3.

S Z E M L E.

A férfiruhák maximális árai.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság legújabb rendelete, mely szabályozza ugy a kész ruhák, valamint a méret után készült ruhák árait.

A kész (raktári) férfiruhák legmagasabb ára anyag szerint a következő:

1. Férfi saccoöltöny (kabát, mellény, nadrág)

	K
Vigognia-szövetből	260
Műgyapjuszövetből (klotbéléssel vagy sajátjával bélelve)	370
Műgyapjuval kevert gyapjuszövetből (klotbéléssel vagy sajátjával bélelve)	580
Tiszta gyapjuszövetből (klottal vagy sajátjával bélelve)	870

2. Férfinadrág.

Vigognia-szövetből	80
Műgyapjuszövetből	120
Műgyapjuval kevert gyapjuszövetből	190
Tiszta gyapjuszövetből	300

3. Férfi-felöltő.

Vigognia-szövetből	180
Műgyapjuszövetből (klotbéléssel vagy sajátjával bélelve)	300
Műgyapjuval kevert gyapjuszövetből (klotbéléssel vagy sajátjával bélelve)	500
Tiszta gyapjuszövetből (klottal vagy sajátjával bélelve)	750
(Selyembéléssel 10 0/0-kal több.)	

4. Férfi raglán.

Vigognia-szövetből	190
Műgyapjuszövetből	350
Műgyapjuval kevert gyapjuszövetből	500
Tiszta gyapjuszövetből	760

5. Férfi télikabát.

Vigognia-szövetből	270
Műgyapjuszövetből (félgyapjubéléssel)	380
(Klot-és közbenső vattelinbéléssel)	480
Műgyapjuval kevert gyapjuszövetből (félgyapjubéléssel)	550
(Klot- és közbenső vattelinbéléssel)	620
(Selyem- és közbenső vattelinbéléssel)	730
Tiszta gyapjuszövetből (félgyapjubéléssel)	800
(Klot- és közbenső vattelinbéléssel)	900
(Selyem- és közbenső vattelinbéléssel)	1000

6. Férfi mikádó. (Rövid télikabát.)

Vigognia-szövetből (kombinált béléssel)	210
Műgyapjuszövetből (klot- és közbenső vattabéléssel)	330
Műgyapjuval kevert gyapjuszövetből (szövetbéléssel)	460
(Klot- és közbenső vattelinbéléssel)	560

7. Férfi bekecs.

Vigognia-szövetből, hulladékprémbéléssel (és nyulprémgallérral)	300
Műgyapjuszövetből (fehérbárányszövetbéléssel és festett nyulprémgallérral)	520

Az így megállapított árak a raktári, u. n. *fé.kész-ruhákra is vonatkoznak*, melyek a vevő próbálása után készítettnek el teljesen.

A meghatározott árakon felül külön díjat *alakítás esetén sem szabad felszámítani.*

Minden egyes öltönyön, illetőleg ruhadarabon az ár és a jelen rendeletben körülírt minőség szembenően feljegyzendő.

A férfiruhák készítési díjának megállapítása szempontjából a szabók öt osztályba soroztatnak:

I. osztályba tartoznak azok az u. n. luxus szabók, kik a város belterületén, költségesen berendezett nagy üzlethelyiséggel (szalon) rendelkeznek és elsőrangú nagy fizetéssel díjazott szabászokkal és egyéb segédszeméllyel dolgoznak.

II. osztályba tartoznak azok a szabók, akik nagyobb üzlethelyiséggel (szalon) rendelkeznek, elsőrangú szabászokkal és segédszeméllyel dolgoznak.

III. osztályba tartoznak a középosztálynak dolgozó szabómesterek, kik üzlethelyiséggel vagy szalonnal rendelkeznek, szabással és segédszeméllyel dolgoznak.

IV. osztályba tartoznak azok a kisebb mesterek, kik szabászt nem tartanak és műhelyükben munkásokkal dolgoznak.

V. osztályba tartoznak azok a szabók, kik alkalmazottakat rendszerint nem tartanak, lakásukban maguk dolgoznak.

Ennek a beosztásnak megfelelően a felszámítható készítési díjak, legmagasabb árak joghatályával, az alábbi táblázat szerint állapítatnak meg, megjegyezvén, hogy ezek az összegek magukban foglalják a szükségelt varrocérna, varroselyem árát is.

A férfiruhák készítésének legmagasabb árait a következők:

	I.	II.	III.	IV.	V.
K o r o n a					
I. Saccoöltöny.					
Készítési (facon) díj	360	330	290	230	190
Fordítási díj	400	370	320	260	220
II. Jaquetöltöny.					
Készítési (facon) díj	400	360	300	250	230
Fordítási díj	440	400	330	280	260
III. Felöltő.					
Készítési (facon) díj	320	300	270	220	180
Fordítási díj	350	330	290	240	200
IV. Télikabát.					
Készítési (facon) díj	400	390	440	290	260
Fordítási díj	430	420	360	310	280
V. Nadrág.					
Készítési (facon) díj	75	65	55	45	40
Fordítási díj	85	75	65	55	50

Értesítés.

A Budapesti Férfiszabók Ipartestületének 1919. évi február 9-ére kitűzött közgyűlése közbejött akadályok következtében elmarad. A közgyűlés 1919. február 24-én d. u. 1/23 órakor lesz megtartva.

Az Elnökség.

Rögtöni segély.

A budapesti Nőiruhakészítő Iparosok Országos Szabadszervezete Lichtenstein és Gottlieb végrehajtóbizottsági tagok vezetése alatt 200 tagu küldöttséggel kereste fel Goreczky István IV. ker. előljárót. Felhívták figyelmét a hadból visszatért női szabóiparosok nyomorára és munkanélküliségből eredő súlyos helyzetükre. Követelték, hogy az ipartestület által teljesített hadiszállítások jövedelméből szerzett alap terhére gyorssegélyt utaljon ki az arra szorultaknak. Gottlieb jól megokolt beszédében Goreczky előljáró humánus érzésére apellál, a gyorssegélyügy gyors és hatályos elintézését kéri. Az előljáró kész örömmel teljesítette a küldöttség kérését és a segély folyósítását rendelte el. A nőiszabóipartestület előljárósága egyelőre 11.000 koronát osztott szét az arra rászorult iparosoknak.

Halálozás.

Poór László katonaszabóiparos, hosszas betegség után 54 éves korában elhunyt. A megboldogult páratlan szorgalmu és kiváló szakember volt. Csendes természete és jószívűsége által köztiszteletnek örvendett. Temetésén a Budapesti Férfiszabók Ipartestülete, a Szabók szövetsége, az Egyenruhakészítők Köre testületileg vett részt. A megboldogult koporsójánál Krausz József szabóiparos megható bucsubeszédét mondott.

Árszabály.

Az Egyesült Szabóiparosok Köre legutóbb tartott választmányi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy az árszabály megkésztése ügyében a munkálatokat megkezdi. Ez ügyben a Kör vezetősége, a Szabómunkások orsz. Szakegyesületéhez átiratot intézett.

A gólyavári szabásgyűlés.

A férfi- és női Ruhaszabászok Országos Egyesülete Antal Vince elnökle alatt nyilvános gyűlést tartott a műegyetemi Gólyavárban. Kirity Jenő előadó a szabászoknak gazdasági szervezetben való tömörülését fejtegette. Arra a következtetésre jut, hogy a szabászoknak az osztályharc alapjára helyezkedett szabómunkások szakegyületével kell párhuzamosan működni, ha panaszaik orvoslását el akarják érni. Majd a Népruházati Bizottság működését bírálta. Azt állítja, hogy a bizottság csak a középosztályt ruházta és a vagyonosoknak kedvezett. A hadból visszatért szabászok részére a kereskedelemügyi Miniszterium rendeletének helyes értelmezése szerint végkielégítést kér, valamint Szabászati Akadémia felállítását.

Beterjeszti a határozati javaslatot, melynek főbb pontjai a következők:

Az Országos nagygyűlés megállapítja, hogy a szabászok, szabásznők és munkaadók közötti jogviszony jelenlegi rendezetlen állapota tovább teljesen tarthatatlan. A munkaadók hosszú időn át fontos és vezető állásban levő szabászaikat 8 és 14 napi felmondási idővel munkanélküliségbe taszították. A hadból visszatért régi alkalmazottjait pedig egyáltalán nem fogadták vissza. A szabászok, mint az üzemek vezetői tisztában vannak azzal, hogy mint fontosabb teendőkkkel megbízott vezető állásu alkalmazottak joggal tarthatnak igényt állásuknak megfelelő ellátmányra és elbocsájtás esetén illő felmondásra és végkielégítésre. E tekintetben támpontul szolgáljon az alkalmazottak jogviszonyait szabályozó legújabb miniszteri rendelet. Az a tény, hogy a népkormány figyelme a szabászok, szabásznők és munkaadók közötti jogviszony tisztázására eddig nem terjedt ki, semmiesetre sem nyújthat alapot a munkaadóknak arra, hogy tisztességes felmondási idő és végkielégítés nyújtása helyett szabászaikat a nyomorba taszithassák. Elvárjuk a népkormánytól, hogy ígéretéhez kiven a szabászok, szabásznők mint magasabb képzettségű alkalmazottaknak a munkaadókhöz való jogviszonyuk szabályozására a kellő lépéseket sürgősen megteszi. Elvárjuk továbbá a kormánytól, hogy kellő erélylyel hat a munkaadókra oly irányban, hogy elbocsájtott és hadból visszatért szabászaiknak megfelelő felmondási ellátmányt nyujtsanak, jövőre vonatkozó jogviszonyuk pedig vezető pozíciójuknak megfelelően szabályoztassanak.

Különösen felhívjuk a Népkormány figyelmét a Budapesti Népruházati Rt. által 8 napi felmondással elbocsátott 37 szabász ügyére, akiket a munkanélküliségbe taszítottak.

Egyben a Szabászok Országos Egyesülete felkéri a Kereskedelmi kormányt, hogy részére ugyanazon állami kedvezményeket biztosítsa, melyeket a Technológiai Ipariskolák élveznek, mert az Országos Egyesület csak így képes iparfejlesztési és iparkulturai tevékenység kifejtésére.

Illek Vinee, Vékony Sándor és Vágó Jenő felszólása után a határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

Holtzer és Társa

posztó-, seiyem-, bélésárúk és szabókellékek nagykereskedése
Budapest, V., Koronaherceg-u. 19.

Szabászat tanítás a férfi és női ruhaszabászok orsz. egyesületében

[VII. ker. Sip-utca 19. II. em.]
Főlényes bizfonsággal szab és dolgoztat, aki a VÉKONY SÁNDOR szabászegyesületi szakoktató modern fanterveif megfanulja.

MECHANIKAI SZÖVŐDE TAUSSIG SAMUEL ÉS FIAI, Győr.

Raktár és üzletvezetőség: BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 22. ☐ TELEFON 30—32.

Szalonvászon, cordinelli, béléskanavász, tűzoltógrádli és zsávolycok, valamint a lenárskból készült összes szabókellékek gyártása. Nyári-nadrágok és vászon-öltöny-szövetek különböző minőségekben. Fehérneművásznak kórházak és kószintézetek részére stb.

BLUM IGNÁC

BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 5. SZ.
TELEFON 35—85.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI GYAPJU-
SZÖVETEK GYÁRI RAKTÁRA.

Mintagyűjteményünket t. uri szabó uraknak
készséggel küldünk.

BAUER és WEISZ

első bpesti katonai zsinór és paszományáru gyár
BUDAPEST, VIII. GYULAI PÁL-UTCA 13.

Ajánlják következő saját gyártmányukat:

Egyenruha-zsinórok, egyenruha-paszomántok, egyenruha-
himzések, egyenruha-gombok, rendjel-szalagok tiszték és
legénység számára.

Magyar díszruhára, temetkezési
vállalatok számára, libériára,
rendőröknek stb. való zsinór-
és paszománt-árak.

Különleges versenyképesség ma-
gyar díszruha- és polgári ruha-
zsinórzatokban. Különlegessé-
gek: kardbójtok, kardkötők és
tábori övekben.

TELEFON Női divatzsinórzat. Butor-paszománt. TELEFON
József 4-89 Katonai bőrárak. — Hajtóka-posztók. József 4-89

Villamos üzem. Legmodernebb berendezés. Legolcsóbb
beszerzési forrás. ☐ Alapított 1872. évben

Felhívjuk Magyarországnak szabó-
szabóiparosait és szabászaít, hogy
az ország legelsőrendű szabászaít
által szer-
kesztett

**A MODERN
SZABÁSZAT
TANKÖNYVE**

című mű-
vet rendel-
jék meg,
mely nélkülözheteflen tanácsadója
minden szaktársunknak. — Hogy
minden szaktársunknak lehetővé
tegyük a könyv megvételét, árát
— 15 kor. helyett — diszkötésben
6 koronára, füzve 4 koronára
szállítottuk le. — Kapható lapunk
kiadóhivatalában.

BRÜDER WIENER

Különlegességek
szövet-, ködió-
és bivalyszarv-
gombokban

WIEN, SALZGRIES No. 21.
PASSAUERPL. 6,

TELEFON 13-36. ■ Saját házában.

Ledermann Mór

Budapest, Károly-körut 13.

Posztó és bélésáru
raktár nagyban és
kicsinyben.

SZABADOS VILMOS

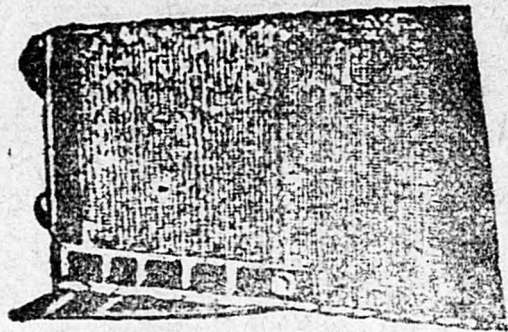
IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 21. SZÁM

AZ UDVARBAN.

TELEFON: 143-04

Selyembélesek
fekete és hek szövetek
Varrókellékek
elismert legolcsóbb
árban.

HARTMANN SÁMUEL ÉS FIA

EGYENSAPKA ÉS CSAKO-KÉSZITŐK

Budapest, VII., Károly-körút 9.

Magy. kir. államvasutak, M. kir. posta és távirada

Budapest székesfőváros és a Budapesti Szabó-
iparosok Hítel- és Term. Szöv. szerződéses szállítói

Készít mindennemű egyensapkát és csakot a csász. és kir. hadsereg minden nembeli tisztjének és legénységének. Továbbá ajánlja saját készítményű vasutl, postal, pénzügyőrségi, tűzoltói, rendőri, lörvényszéki szolgálta és mindennemű liberia sapkát. TELEFON 124-89.

Késműves és köszörüs

LAUBER L. BUDAPEST

VII. Király-utca 1. szám.

Késes és köszörüs üzletnek régi jó hírnevét fentartva, csakis a legjobb acélból tartok

OLLÓKAT ÉS BERETVÁKAT.

Angol és amerikai ollókban dus választék, melyet a szabómester uraknak becses figyelmükbe ajánlom és ezen kívül különösen figyelmükbe ajánlom tisztelt vevőimnek a vastag (sok) vágáshoz való fogas ollóimat.

Nehéz szabász ollók

	11	12	13	14	coll hosszu
	11.—	14.—	17.—	20.—	korona
angol	14.—	18.—	22.—	28.—	korona

Kézi ollók

	7	8	9	10	11	12	cm hosszu
	2.20	3.—	4.—	5.—	6.40	8.—	korona

• Csak VII. Király-utca 1. Anker-közzel szemben. •

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. : Nagyban és kicsinyben.

Laufer Arnold

Budapest, Laudon-u. 7.

Telefon
123-74.

Mindennemű szabó- és varrókellékek, béléstáruk legolcsóbb bevásárlási forrása

BOHRER FEIVEL

BUDAPEST, DOB-UTCA 38

Szövetmaradékot és szövethulladékokat a legmagasabb árban vásárolok. — Egy levelező-lap = hívása után házhoz jövök. =

Bohrer Jakab

VIII., ker., Népszínház-utca 57.

Megrendeléseket házhoz szállítom.